

NOTITIE

PROJECT	: Soest, Engenbergesteeg - Gemeentewerf
PROJECTNUMMER	: P19-0631
ONDERWERP	: Berekening stikstofdepositie Natura 2000
DATUM	: 6 november 2020
OPGESTELD DOOR	: M. van Driel; T. van Spronsen

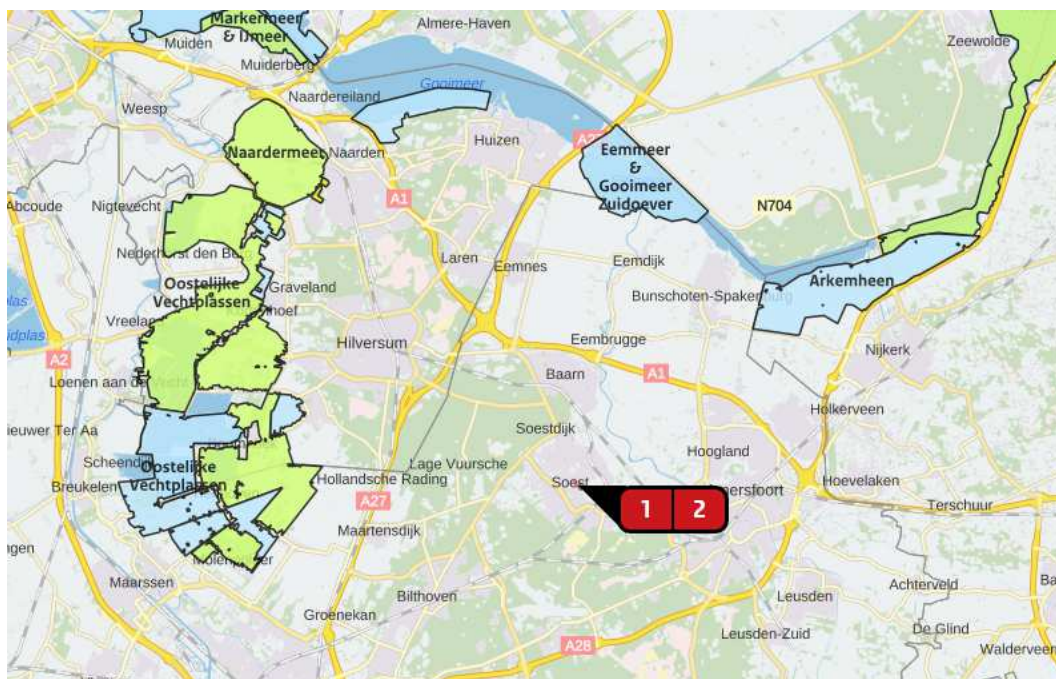
1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

De Alliantie Ontwikkeling BV (verder: De Alliantie) is in Soest bezig met de ontwikkeling van plangebied Gemeentewerf Soest. Deze ontwikkeling betreft een herinrichting van het terrein (circa 1,3 ha) en de realisatie van 57 woningen (42 appartementen en 15 grondgebonden woningen). Het huidige gebruik betreft een opslagplaats voor materialen die binnen de gemeente toegepast worden.

Rondom het plangebied liggen diverse Natura 2000-gebieden. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn Arkerheem (ca 9,4 km afstand) en Oostelijke Vechtplassen (ca 10,4 km afstand). De ligging van deze gebieden is weergegeven in Figuur 1.

Figuur 1: Ligging Natura 2000-gebieden (geel en groen) en projectgebied (bij rode blokken).

De sloop van de bestaande loods en de realisatie van de woningen zorgt voor stikstofdepositie tijdens de uitvoering door de gebruikte machines en het extra wegverkeer. Daarbij

is een tijdelijke toename van stikstofdepositie mogelijk op nabijgelegen stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van habitatrichtlijnsoorten van beschermde Natura 2000-gebieden. Daarnaast is ook de toevoeging van de woningvoorraad oorzaak van permanent meer wegverkeer in de gebruiksfase.

Om die reden heeft De Alliantie BOOT opdracht gegeven om de impact van de activiteiten op stikstofgevoelige Natura2000-gebieden te berekenen, met als doel na te gaan of voor de activiteiten en vergunning of verklaring van geen belemmering in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is.

1.2 Wettelijk kader¹

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Nederland kent ruim 160 van deze gebieden, waarvan 118 gebieden stikstofgevoelig zijn. Voor elk gebied zijn instandhoudingsdoelen opgesteld, die per hexagoon in een vergelijking moeten worden bekeken. Depositie van stikstof door het uitvoeren van projecten (aanleg en het gebruik ervan) kan namelijk een negatief effect hebben op deze instandhoudingsdoelen, maar dit is wettelijk niet toegestaan. Aangetoond moet dus worden dat per hexagoon en per habitatype de situatie door de voorgenomen ontwikkeling niet verslechtert.

Op 29 mei 2019 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State uitspraak gedaan in enkele beroepszaken tegen Natura2000-vergunningen die zijn gebaseerd op het Programma Aanpak Stikstof (PAS) 2015–2021 (Kamerstuk 32 670, nr. 146). Consequentie van deze uitspraak is (o.a.) dat de mogelijkheid om op basis van de grens- of drempelwaarde toestemming te krijgen voor activiteiten die stikstofuitstoot veroorzaken niet meer onvoorwaardelijk van toepassing is. Als gevolg van deze uitspraak mag het PAS niet meer gebruikt worden als toestemmingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen die leiden tot een toename van stikstofdepositie op (stikstofgevoelige habitattypen in) Natura 2000-gebieden. De drempel- en grenswaarden uit het PAS zijn daarmee ook niet meer van toepassing. Hierdoor kan een project met een geringe depositietoename van 0,01 mol/ha/jaar al vergunningplichtig zijn.

In een voortoets (quickscan of anderszins) kan onderbouwd worden dat kleine, tijdelijke deposities van tijdelijke bronnen binnen het project op zichzelf en in cumulatie, op voorhand niet kunnen leiden tot significant negatieve effecten. Hierbij kan als uitgangspunt worden gehanteerd dat een project met alléén kleine tijdelijke deposities in de aanlegfase kleiner dan of gelijk aan 0,05 mol N/ha/jaar gedurende maximaal 2 jaar (of een equivalent hiervan) in beginsel niet vergunningplichtig is voor het aspect stikstofdepositie.²

Voor elke vorm van stikstofdepositie bij aanleg of gebruik, hoe klein ook, dient beoordeeld te worden of deze de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied zullen aantasten (artikel 2.7 en 2.8 Wnb). Dat tonen wij aan in deze quickscan.

¹ Moment van schrijven is 28 oktober 2020.

² <https://www.bij12.nl/onderwerpen/stikstof-en-natura2000/veelgestelde-vragen/> Vraag en antwoord no. 10 bij "Vergunningen".

1.3 Beoordeling ontwikkeling

Om het effect op de stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden te bepalen is een stikstofberekening voor de aanlegfase uitgevoerd met behulp van de Aeries Calculator 2020. De uitkomsten van deze berekening, uitgevoerd met de vigerende versie op 6 november 2020, vormen de basis van de beoordeling van de ontwikkeling.

Vervolg

Op basis van de berekening in Aeries Calculator 2020 zijn drie uitkomsten vanuit de vergelijking met de huidige situatie mogelijk:

1. De depositiewaarden zijn op alle hexagonen kleiner dan of gelijk aan 0,00 mol/ha/j voor stikstofgevoelige habitattypen;
2. De depositiewaarden zijn op één of meer hexagonen groter dan 0,00 mol/ha/j voor stikstofgevoelige habitattypen, maar zijn tijdelijk van aard en kleiner of gelijk aan 0,05 mol/ha/j voor de duur van maximaal 2 jaar;
3. De depositiewaarden zijn op één of meer hexagonen groter dan 0,00 mol/ha/j voor stikstofgevoelige habitattypen, en zijn niet tijdelijk van aard.

Aangezien situatie 1 zich voor zowel de aanlegfase als de gebruiksfase voordoet, zijn geen vervolgacties noodzakelijk en adviseren we deze notitie met berekening aan de Gemeente Soest ter goedkeuring voor te leggen. Dit zou ook het advies zijn geweest indien situatie 2 het geval was geweest.

Indien situatie 3 zich had voorgedaan zou maatwerk nodig zijn ten aanzien van bijvoorbeeld in te zetten materieel, dan wel een vergunningaanvraag Wet natuurbescherming of verklaring van geen belemmering Wet natuurbescherming (traject Omgevingsvergunning). Dit is wat ons betreft echter niet aan de orde voor de beschreven werkzaamheden. De gemeente dient hierin namens GS een standpunt in te bepalen.

1.4 Disclaimer

Ondanks dat dit rapport met zorg is opgesteld, geldt dat de berekeningen en conclusies met betrekking tot de stikstofdepositie zijn gebaseerd op aangeleverde informatie, praktijkervaringen en rekenkundige benaderingen. Ook toekomstige politieke besluiten en gerechtelijke uitspraken in deze, en/of wijzigingen in de uitvoeringsmethodiek of toekomstig gebruik kunnen ervoor zorgen dat een berekening opnieuw of aangepast moet worden, waarbij een andere uitkomst mogelijk kan zijn.

2 Stikstofdepositie: berekeningen

2.1 Uitgangspunten

De totale duur van het project is vastgesteld op ongeveer 1 jaar. Wanneer het project wordt uitgevoerd is onbekend. Om die reden is rekenjaar 2021 ingevoerd.

Voor de inzet van materieel zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Uitgaande van een *worst-case* benadering is gerekend dat de uitkomende grond wordt afgevoerd met vrachtwagens.

- ▶ Voor de vrijkomende bestrating wordt eveneens gerekend met afvoeren en tevens aanvoer van de nieuwe bestrating.
- ▶ De fundatie van beide gebouwen bestaat uit een in het werk gestorte betonplaat op betonnen leggers.
- ▶ Onbekend is of bij de uitvoering gebruik gemaakt wordt van aanwezige NUTS voorziening, daarom is gerekend met gebruik van een aggregaat tijdens uitvoering.
- ▶ De grondwaterstand bevindt zich circa 5 m-mv waardoor bemaling niet noodzakelijk is.

2.2 Aeriusberekening aanlegfase

Voor de werkzaamheden is het te gebruiken materieel, de draaiuren per machine, de verkeersbewegingen voor aan- en afvoer van materialen en vervoersbewegingen van personeel berekend door BOOT. Deze informatie is terug te vinden in bijlage 1.

Op basis van de ontwerptekeningen is door BOOT bepaald welk materieel ingezet kan worden. In de stikstofberekening is aangenomen dat de bouwjaren van het materieel 2015 of jonger betreft. Voor de werkzaamheden is nog geen aannemer gecontracteerd, daarom betreft dit een *educated guess*.

Voor de verkeersbewegingen zijn het aantal ritten tussen de bouwplaats en de ontsluitingsweg opgenomen.

In AerijsCalculator (versie 2020) zijn standaard emissie-kengetallen en uitstoothoogtes opgenomen op basis waarvan door het programma de emissies van NOx en NH3 worden bepaald. In een aantal gevallen is gekozen voor gelijkend materieel en is handmatig (en worst-case) vermogen en draaiuren per dag aangehouden.

2.3 Input Aeriusberekening (aanleg)

GEbruikt MATERIEEL VOLGENS OPGAVE	AANTAL DAGEN	INGEVOERD AERIUS (VERGELIJKBAAR MATERIEEL OF BRANDSTOF-VERBRUIK)	DRAAIUREN / DAG	VERBRUIK BRANDSTOF (IN LITERS/UUR)	TOTAAL DRAAIUREN OF LITERS DIESEL INGEVOERD
Hijskraan / bouwkraan klein 200 kW	90	Hijskraan 200 kW, bouwjaar >2015	4	default ³	360 u
Graafmachine	106	Graafmachine 100 kW, bouwjaar >2015	6	default	636 u
Shovel	5	Laadschop 50 kW, bouwjaar >2015	8	default	40 u
Heftruck 45 kW	60	Vorkheftruck 45 kW, bouwjaar >2015	8	default	480 u
Dumper	15	Dumper 75 kW, bouwjaar >2015	6	default	90 u
Kleiner materieel (trilplaat, wackerstamper, bandenzaag)	119	Trilplaat 10 kW, bouwjaar >2008	4	default	476 u

³ Default = standaard zoals beschikbaar in Aerijs 2020 voor deze machine van dit bouwjaar

Betonpomp	6	Stage IV, 130-560 kW, bouwjaar 2014/1, Cat. Q	8	7	48 u / 336 L
Hoogwerker klein 36 kW	150	Reachstacker 36kW	4	default	600 u
Minikraan	40	Graafmachine 60 kW, bouwjaar >2015	6	default	240 u
Aggregaat	306	Stage IV, 56-75 kW, bouwjaar 2014/1, Cat. R	8	4	2448 u / 9792 L

TRANSPORTBEWEGINGEN	ENKEL	RETOUR (TOTALE BEWEGINGEN)	INGEVOERD AERIUS: BEWEGINGEN PER JAAR
Zwaar vrachtverkeer			1158
Aan- en afvoer materialen	571	1142	
Aan- en afvoer materieel	8	16	
Middelzwaar vrachtverkeer			84
Kleine vrachtwagen aanvoer materialen	42	84	
Vervoer personeel (licht verkeer)			2436
Bouwplaatspersoneel	1218	2436	

De resultaten van deze berekening (aanlegfase) vindt u in bijlage 1.

2.4 Input Aeriusberekening gebruiksfase

Ten aanzien van de gebruiksfase is contact geweest met Dhr. Pare van de gemeente Soest. Uit dit contact blijkt dat in het voormalige gebruik op de gemeentewerf de volgende activiteiten plaatsvonden:

- Aggregaat 10 minuten draaiend per maand.
- 5 bussen die iedere dag vertrekken.
- Vrachtverkeer circa 2 ritten per dag.

Voor de toekomstige situatie wordt uitgegaan van gasloze woningen (Uitgangspuntennotitie Werf | Molenstraat).

In de Handreiking woningbouw en AERIUS van de Rijksoverheid (januari 2020, nr. 20400607) staat vermeld dat de gebruiksfase relevant kan zijn door de aantrekkende werking van verkeer. Dit geldt alleen als de afstand tot een Natura 2000-gebied minder dan 5 km is. Voor de gemeentewerf is de afstand tot een Natura 2000-gebied meer dan 9 km en is de gebruiksfase dus niet relevant.

Om dit te controleren is voor de gemeentewerf een verschilberekening uitgevoerd tussen de activiteiten van het voormalig gebruik en de te verwachten toekomstige activiteiten (verkeersbewegingen). Voor het aantal verkeersbewegingen per woning is, op basis van

een referentieproject wat recent door BOOT is opgeleverd, gerekend met 6,25 bewegingen per woning per etmaal. Deze berekening levert een depositie op stikstofgevoelige habitattypen in Natura2000-gebieden van minder dan 0,00 mol/ha/j op. De berekening is weergegeven in bijlage 2 (separaat document).

Een alternatieve wijze om de stikstofdepositie van de toekomstige situatie door te rekenen is op basis van een vaste emissie per woning, eveneens volgens de Handreiking woningbouw en AERIUS van de Rijksoverheid. Een vuistregel is een emissie van 0,27 kg NO_x per woning. Uitgaande van 57 woningen is dit een totale emissie van 15,39 NO_x. Deze situatie is voor de zekerheid ook doorgerekend in AERIUS. Hieruit volgt eveneens een depositie op stikstofgevoelige habitattypen in Natura2000-gebieden van minder dan 0,00 mol/ha/j op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Deze berekening is weergegeven in bijlage 3 (separaat document).

Aangezien de diverse berekenmethoden aantonen dat de stikstofdepositie voor de toekomstige situatie minder dan 0,00 mol/ha/j is, is het project wat betreft de gebruiksfase niet vergunningsplichtig.

3 Conclusie en aanbevelingen

3.1 Conclusie

Voor de door De Alliantie aan BOOT toegestuurde informatie over de werkzaamheden aan het plangebied blijkt uit de uitgevoerde Aeriusberekeningen voor de aanleg- en gebruiksfase, dat de stikstofdepositiewaarden op hexagoonniveau minder dan 0,00 mol/ha/jr op stikstofgevoelige habitattypen in Natura2000-gebieden is.

Er is met de berekende werkwijze, doorlooptijd en materieel geen problematische stikstofdepositie (tijdelijk noch permanent) te verwachten op stikstofgevoelige habitattypen in Natura2000-gebieden, waardoor de uitbreidingswerkzaamheden ons inziens zonder Wnb-vergunning (stikstof op Natura2000-gebieden) kunnen worden uitgevoerd.

3.2 Aanbevelingen

Aanbevolen wordt deze uitkomst te laten controleren en beoordelen door het bevoegd gezag.

Als opdrachtgever van de werkzaamheden wordt De Alliantie in lijn hiermee ook aanbevolen in de contractering van (onder)aannemer toe te zien op naleving van de grenzen en kenmerken van materieel (type, bouwjaar, draaiuren) en verkeersbewegingen en rijroutes, en dus actief toe te zien op de werkwijze. Dit om in lijn met de opgegeven data de uitvoering en dus de tijdelijke stikstofdepositie op Natura2000 gebied te beheersen.

Bijlage 1: Aeriusberekening aanlegfase separaat document

Bijlage 2: Aeriusberekening gebruiksfase rekenmethode verkeersbewegingen separaat document

Bijlage 3: Aeriusberekening gebruiksfase rekenmethode woningen separaat document